

Съдържание

1. Bulgaria Analytica: АЕЦ "Белене" – в очакване на доклада на БАН
2. На "Роснефт" и "Новатек" не разрешават да изнасят газ по тръбопроводи на "Газпром"
3. Проблемът със Северен поток 2
4. Шистовите сондьори показват слабо намаление на темпото, тъй като печалбата се увеличава
5. TOTAL изпреварва Shell в Северно море, където апетитът за активи остава висок
6. SOCAR, "Газпром", "Роснефт" преговарят за газ
7. Ще се възстановят ли разрушените американски шисти?
8. Ще се проведе търг за разширяване на капацитета за складиране на природен газ в Tuz
9. Шистовият петрол ще победи ОПЕК, докато американският петрол процъфтява на \$ 40

Newsletter Content

1. Bulgaria Analytica: NPP Belene – in anticipation of the BASc report
2. «Роснефть» и «Новатэк» не пускают к экспортной трубе «Газпрома»
3. The Trouble With Nord Stream 2
4. Shale Drillers Show Few Signs of Slowing as Profits Expand
5. Total Overtakes Shell In North Sea Where Appetite For Assets Remains High
6. SOCAR, Gazprom, Rosneft hold gas talks
7. Has U.S. Shale Wrecked Its Own Recovery?
8. Tender to be held for expansion of Lake Tuz Natural Gas Storage Facility capacity
9. Shale will beat OPEC as U.S. oil thrives at \$40, Citigroup says

Bulgaria Analytica: АЕЦ “Белене” – в очакване на доклада на БАН

Илиян Василев, 16.09.2017, BulgariaAnalytica.com

Малцина завиждат тези дни на българския министър на енергетиката с нейната непосилна задача – да идентифицира и да предложи на българското правителство измъкване в стил „Худини“ от главоблъсканицата АЕЦ „Белене“. Оборудването трябва да пристигне на площадката на различни етапи до края на годината. Въпреки твърденията на руската страна в арбитражния съд, че реакторите и оборудването вече са произведени, едва след като НЕК плати на АСЕ 601 милиона евро на 9 декември 2016 година, руските производители пристъпиха към работа по същество.

За госпожа Петкова изглежда няма лесен изход от ситуацията – не се вижда решение – което да не включва допълнителни загуби на средства.

През годината пристигаха много делегации на „заинтересовани“ страни в София, с които се обсъждаше съдбата на АЕЦ „Белене“. Правителството обеща да прехвърли всички активи на дружеството в отделна компания със специална цел, която да предложи мажоритарен дял на потенциални инвеститори.

Картината е замъглена, но ударението е върху използването на реакторите и оборудването в страната. Другите опции – за продажба и инвестиция навън не се разглеждат.

На обществеността се внушава, че всяко бъдещо решение по проекта Белене ще се базира на солиден обективен научен фундамент – критичен аналитичен доклад по проектните опции, който е възложен на Института по икономика на Българската Академия на Науките.

Да започнем с това, че дори на БАН ще е трудно да опровергае консенсусното възприятие в професионалната общност, че нито българският, нито регионалният пазар имат нужда от подобна нова базова мощност от 2200 МВ – независимо от разположението ѝ – Белене или Козлодуй.

Пазарът се определя от процесите на либерализация и децентрализация в енергетиката, при които дългосрочните договори за изкупуване на енергия не са възможни, а държавните гаранции стават неотменими. В допълнение, назрява огромен конфликт между производители, правителство и потребителите, които нямат желание и са готови да протестираат срещу опитите на правителството и на държавните енергийни дружества да направят вместо тях грешния избор и да ограничат гъвкавостта им и възможностите за избор в бързо променящата се среда.

Ядрените проекти изпитват огромни затруднения по целия свят и проблемите са идентични – пазарите не в състоянието нито

да оценят, нито да управляват рисковете на развитието на тези проекти. От тук следва неумолимия извод, че без скрити или явни гаранции на суверена, без пълната посветеност и проактивна позиция във времето, която до запълни неизбежните по пътя различни регулаторни, управленски и финансови дупки и рискове, не си струва човек да харчи и петак по темата ядрени централи. Особено, ако живее и диша в пазарна икономика и трябва да има убедителни бизнес доводи пред банките за осигуряване на проектно финансиране.

Със своите 2 милиарда евро „потънали“ разходи, България далеч не е рекордьор в света, когато става реч за преждевременно прекратяване на ядрени проекти. В края на юли 2017 година, далеч преди срока, бе прекратен един от най-напредналите ядрени проекти в света – този в американския щат Южна Каролина – т.н. V.C. Summer Nuclear project, който трябваше да бъде завършен през 2018 година. Той бе прекратен от двете компании, които го реализираха – Корпорацията Скана и Саннти Куупърс, след вече изразходвани 9 милиарда долара, които представляват само 40% от крайната проектна сметка. Двете компании вдигат белия флаг и признават, че нямат друг изход освен да отчетат гравитацията на пазара и да спрат работата, като предпочитана опция, вместо да прехвърлят върху потребителите сметките на бъдещите си загуби. По-рано през тази година, през месец март, изправени пред галопиращи сметки по двете си ядрени площадки в щатите Южна Каролина и Джорджия – компанията Уестингхаус подаде документи в съда за неплатежоспособност.

Тогава се намеси майката Тошиба, която се съгласи да плати \$ 2.2 милиарда, но при условие, че бъде освободена от ангажимента да развива по-нататък ядрения проект в Южна Каролина. Огромните загуби, свързани с проектите на Уестингхаус в САЩ драматично влошиха финансовите отчети на компанията-майка и принудиха Тошиба да се бори, за да избегне обявяването ѝ в неплатежоспособност.

Има различни начини за комуникация на лоши вести на инвеститорите и на обществото, но е факт, че компаниите не са имали никакъв избор след като тези, които е трябвало да управляват проектните рискове са се провалили и банките са отказали да отпускат повече пари – спирайки финансовите потоци при изразходвани вече \$ 9 милиарда, голямата част невъзстановими.

Глобалният пазар на енергия е в процес на преход, както на равнище предлагане, така и на етап търсене, като повечето от тенденциите все още са с неясен контур в детайлите, но е ясно едно – бъдещето предполага друга структура на енергийния пазар.

Поне три от чертите на промяната към бъдещето са ясни –

1. **Базовите мощности** като ядрените централи се намират в противоречие с вятъра на промяната, доколкото те не предлагат гъвкавост на инвеститори и потребители при силно подвижна среда, която принуждава и ресурсите, и инвестициите да са съобразяват с новата енергийна парадигма. Често срещаното изречение е – сега не е време да

поставяте повече яйца в кошницата на ядрената си енергетика.

2. **Възобновяемите източници** не само са новите хлапета в квартала, но и за новите шефове – особено когато иде реч за определящите тенденции на пазара.

3. **Енергийната ефективност**, спестяванията на енергия и технологичните пробиви овластиха потребителя с многобройни възможности, включително самозадоволяване. Това, което се смяташе само преди 10 години за прекомерно екстравагантна идея – да се откачиш от мрежата – днес постепенно се очертава като потенциално водеща тенденция. На този фон развитието на ядрени проекти, с техния почти 30 годишен цикъл на реализация – от проектното намерение до възстановяването на средствата – рязко губят конкурентоспособност и се превръщат в излишни и бремене.

Ренесансът на ядрената енергетиката, за която много се говореше, така и не се случи.

Достатъчно е да погледнем към развитието на проекта Хинкли Пойнт във Великобритания, който още преди да стартира като строителство, вече набъбна като цена с 2 милиарда евро и закъснява с година и половина от графика, преди края на първия ключов етап – през 2019 година. Проектът за нови блокове в унгарската централа Пакш, където Росатом трябва да осигури цялото финансиране чрез кредит, изглежда все по-проблемен на фона на рязко свиващите се възможности на руския федерален бюджет да осигури тези ресурси, при липса на достъп до глобалните капиталови пазари.

Енергийният министър на България неведнъж е заявявала, че решението ще се основа на доклада на БАН, но очакванията изглеждат силно преувеличени. Всяко ново проучване трябва да добавя стойност към предишните и, което е по-важно, да дава основание за различно от досегашните заключения. Трябва да обоснове път за успех в преследваната от правителството цел по проекта АЕЦ „Белене“ – там където огромен брой авторитетни консултанти, инвестиционни банки се провалиха. В най-добрия случай докладът на БАН ще носи информационен характер, но трудно може да представи надеждна професионална основа за различно от досегашните управленски решения на българското правителство и Парламент.

Първо, съществува близка свързаност и финансова зависимост между Възложителя – правителството, и Изпълнителя на поръчката. Това „а priori“ ограничава полезната стойност на доклада, потенциално компрометирайки независимостта на изказаните съждения. Авторите имат пряк материален и финансов интерес, плюс допълнителни мотиви – като кариерно развитие, свързан с изпълнение на възложените очаквания в този доклад.

Второ, изборът на БАН е предпоставен – без търг, без конкурс – което повдига важни въпроси относно наличието на институционален предразсъдък, като например, че от БАН е било поискано да потвърди определени институционални нагласи. И това казва всичко.

Трето, нито един от авторите, по отделно или като колектив, нямат международно призната професионална правоспособност да извършват регулирана консултантска дейност, чийто продукти се признават от пазарите. Възгледите, които се съдържат в този доклад по никакъв начин на обвързват БАН, тъй като тя не може да бъде съдена за загуби и щети, настъпили от базирани върху доклада управленски решения – както за правителството, така и за БЕХ. В допълнение, докладът и неговите изводи не могат да послужат в контактите на правителството с трети страни – правителства, банки, компании.

Накратко, очакваният с нетърпение доклад на БАН трудно ще избегне съдбата на подобни нему упражнения в миналото, които доведоха до ноторно известната сага с проекта „Белене“. С подобни доклади – на НЕК и на БАН, бе оправдан и рестарта на проекта преди 15 години, което доведе до днешните 2 милиарда евро загуби.

И този път няма да е по-различно.

Не разрешават на "Роснефт" и "Новатек" да изнасят газ по тръбопроводи на "Газпром"

08 септември, 2017, Артур Топорков, vedomosti.ru

Монополът върху износа на руски газ остава за "Газпром", заяви министърът на енергетиката Александър Новак

Въпросът за отмяната монопола на "Газпром" за износ на газ чрез тръбопроводи в момента не се разглежда, каза руският министър на енергетиката Александър Новак в интервю за РБК-ТВ: "Обсъдихме [въпроса за либерализацията на износа], и концептуално решихме да запазим тази позиция". Правителството реши да "поддържа един единствен канал за износ, при тръбопроводния пренос, който в настоящия период дава предимство на Русия, на руския бюджет", заяви министърът.

От 2006 г., когато беше приет Законът за износ на газ, и до края на 2013 г. "Газпром" беше единственият доставчик на газ извън Русия. Под натиска на независими компании, през декември 2013 г. износът на газ беше частично либерализиран. Под формата на втечен природен газ износът е разрешен – на други държавни компании (ако те втечяват газ, добит на сушата) и на

независими производители, при условие, че те вече са получили лиценз за разработване на газови находища, с възможност за изграждане на завод за втечен природен газ там на мястото. Само за "Газпром" остана изключителният достъп до тръбопроводи за износ. Опитите да се отнеме този монопол през последните няколко години се случват със завидна периодичност.

Обемът на добива на газ в Русия през 2016 г. възлиза на 640 милиарда кубически метра. От тях, 419 милиарда кубически метра (65%) е делът на "Газпром". Общият добив на газ от Ростнефт и Новатек за същия период е 133,2 милиарда кубически метра (20%). През 2016 г. "Газпром" изнася 179.3 милиарда кубически метра газ, а преразгледаната прогноза за 2017 – е повече от 190 милиарда кубически метра.

Най-активни по този въпрос са Ростнефт и Новатек. През март 2015 г. Леонид Михелсон, председател на борда на Новатек, поиска от президента Владимир Путин, на компанията да се даде възможност да изнася газ за Европа по споразумение с "Газпром експорт". "Роснефт" се опита да си осигури предварително достъп до все още строящия се газопровод "Силата на Сибир", а през есента на 2016 г. подписа с British Petroleum меморандум за възможни доставки - до 20 милиарда кубически метра газ. В случай, че възникне такава възможност.

Позицията на "Газпром" по този въпрос бе обявена в началото на юни от заместник-председателя на борда на директорите на

компанията Александър Медведев: "Не съществува газов дефицит за задоволяване нуждите на нашите потребители в Европа. Можем, както казах, веднага да добавим повече от 100 милиарда кубически метра газ, като завъртим крана. Ето защо, ако Великобритания се нуждае от газ, можем да го доставим и там." Възможността Газпром да действа като посредник при доставките на чужд газ", според Медведев, също не е била разглеждана и не вижда смисъл в това. "Не виждам икономически смисъл в това, даже не за "Газпром", а за руската държава", каза той.

Досега не е определен по-нататъшният маршрут на втората линия на газопровода Турски поток, чрез който може да се доставя газ за Централна и Южна Европа.

Газпром ще похарчи 340 млн. евро за изграждане продължението на газопровода Турски поток в Турция. Договорът може да бъде подписан, дори и ако компанията все още не разполага с всички разрешения от органите на страната

Отговорът от Роснефт дойде няколко седмици по-късно. На 30 юни, в деня на годишната среща на акционерите на "Газпром", вицепрезидентът на Роснефт Влад Русаков съобщи за подписано споразумение с British Petroleum и за желанието на Роснефт да получи разрешение за износ, дори и като "експеримент". В средата на юли въпросът за либерализирането на износа на газ беше обсъден от междуведомствената комисия на руския Съвет за сигурност, на заседанието присъстваха представители на Новатек и

Роснефт, но не и на "Газпром". През август Русаков потвърди, че за да получи правото да достави на British Petroleum до 10 милиарда кубически метра газ годишно, Rosneft работи с руските държавни органи. Успоредно с това искане, независими фирми, добиващи газ в Якутия поискаха преразглеждане на позицията относно достъпа до газопровода „Силата на Сибир“.

За пълна либерализация на износа на газ и дума не се каза – основно са обсъждани различни форми на единен канал под държавен контрол, каза Татяна Митрова, директор на Енергийния център на Бизнес училище "Сколково". Това решение на правителството беше предвидимо. "В основата на решението на правителството е страхът от подкопаване на приходите от износ в условията на нарастваща конкуренция", каза Митрова. „От гледна точка на бюджетните приходи, колебанията в цените на природния газ и геополитическите отношения с големите купувачи са по-значими от формата на организация на износа." Но независимите производители ще продължат да оказват натиск върху "Газпром", а връщането към въпроса за либерализацията на износа е неизбежно, смята тя. "За тях износът е единственият начин да се гарантира ръст на приходите в условията на стагнация на вътрешния пазар", заключава тя.

**ТЕКСТЪТ НА СТАТИЯТА МОЖЕ
ДА СЕ ВИДИ [ТУК](#).**

Проблемът със Северен поток 2

August, 2017 EuropeEastern Europe & Caucasus, By Petr Polak, [foreignaffairs.com](#)

Как газопроводът ще бъде от полза на Русия за сметка на ЕС

През 2005 г. държавната руска енергийна компания "Газпром" и няколко европейски фирми се споразумяха да създадат Nord Stream AG - консорциум, който ще контролира изграждането на най-дългия подводен газопровод в света. Германски и руски лидери отбелязват, че тръбопроводът, свързващ руския град Выборг с Грайфсвалд, ще позволи на "Газпром" да обслужва газовите пазари в Северозападна Европа директно през Германия. Тъй като Германия е основен енергиен транзитен център, ЕС би могъл да защити газовите си доставки, ако конфликтите между Русия и Украйна попречат на потоците по тръбопроводите на юг.

Полските висши служители се чувстват по различен начин. Radek Sikorski, бивш външен министър, сравнява споразумението с Пакта "Молотов-Рибентроп" от 1939 г. – споразумението за ненападение между Хитлеровата Германия и Сталинския Съветски съюз, което в крайна сметка доведе до съвместното нахлуване в Полша. Варшава счита проекта за газопровода Северен поток като геополитически риск, който ще увеличи влиянието на Москва и

Берлин върху вътрешното газово снабдяване на Полша.

По онова време служителите на ЕС отхвърлиха сравнението на Radek Sikorski като преувеличение. През трите години, откакто Русия присъедини Крим и започна войната си в източна Украйна, предупрежденията му изглеждат все по-реални. Разбира се, Северен поток няма да доведе до руско-германско нахлуване в Полша, но тръбопроводът, използван за пръв път през 2011 г., доведе Берлин и Москва по-близо един до друг, по начин, който остави някои страни от Централна и Източна Европа, Полша и Словакия, да са по-уязвими за натиск от Русия.

Разширяването на проекта, наречено Nord Stream 2, е на път да бъде завършено до 2019 г., подновявайки сериозността на тези опасения. При очакваните разходи от \$11,8 млрд., Nord Stream 2 ще добави още два газопровода към вече съществуващите два, като удвои капацитета на проекта и задълбочи зависимостта на централните, южните и източноевропейските държави от руския газ. Въпреки че проектът би облекчил недостига на газ в някои от тези страни, добавеният капацитет ще отслаби позицията на Украйна.

**ПЪЛНИЯТ ТЕКСТ НА АНАЛИЗА
МОЖЕ ДА СЕ ВИДИ [ТУК](#).**

Шистовите сондьори показват слабо намаление на темпото, тъй като печалбата се увеличава

*by Bloomberg|Joe Carroll & Alex Nussbaum,
August, 2017, rigzone.com*

(Bloomberg) – Скокът на шистовия добив, който е свързан с глобалните цени на петрола, не показва признаци на понижение; четирима от най-големите американски производители заявиха, че не се отказват от високите производствени цели за 2017 г.

В отчетите за печалбите за второто тримесечие EOG Resources Inc., Devon Energy Corp., Newfield Exploration Co. и Diamondback Energy Inc. обявиха и целите, които ще помогнат за увеличаване добива от шисти в САЩ през следващата година до рекордните 10 милиона барела на ден. Дори и Pioneer Natural Resources Co., който намали горната граница на прогнозата поради закъснения в шистите на Permian, все още очаква към края на годината увеличение на обема на нефта и природния газ с 16%.

Прогнозите в докладите са за запазване силата на пренасищане с доставки, което поддържа цените на петрола тази година ту да се покачват, ту да падат, дори когато страните от ОПЕК обещаха да намалят

добива си. Оптимизмът на шистовите полетата в САЩ последва тримесечните отчети миналата седмица, които показаха, че големите международни производители, включително Exxon Mobil Corp. и Royal Dutch Shell Plc, също се учат да печелят пари от 50 долара за барел, по-малко от половината от пика, който суровият петрол достигна преди три години.

"Производството на шисти се покачва. Това не е въпрос на, дали; това е просто въпрос на, колко".

По-тревожно може би за петролните бикове е, че сондърите от САЩ заявиха, че стават все по-ефективни, което им позволява да повишават производствените си цели без да увеличават разходите си. И петте компании или намалиха, или оставиха плоски капиталовите си бюджети за цялата година.

"С възможността си да показваме атрактивна възвръщаемост в тази среда, най-добрите ни стратегически приоритети са, да се запази оперативната движеща сила" в САЩ, заяви главният изпълнителен директор на Devon Energy Corp Dave Hager в изявление. Шефът на базираната в Оклахома енергийна компания каза, че добивът на петрол в САЩ ще приключи годината по-високо с 23%, отколкото през четвъртото тримесечие на 2016 г.

Търговия с фючърси

Фючърсите за West Texas, междинен суров петрол, се понижиха с 0,1% в Ню Йорк в сряда, търгувайки се за \$49,10. Суровият петрол затвори с 2% по-малко във вторник, след като американският бенчмарк направи

краткосрочна серия над \$50. Този ход е в резултат на нарастващия добив в Либия, което доведе през миналия месец до общо увеличение на продукцията на ОПЕК. Сега вниманието на инвеститорите се насочва към данните за запасите в САЩ, които ще бъдат пуснати.

Запасите на суров петрол се покачиха с 1,78 милиона барела миналата седмица, сочи доклад на Американския петролен институт, според хора, запознати с данните в него. Това би било първото увеличение за суровия петрол от края на юни в сравнение с данните на американската Energy Information Administration.

По-ниските цени на петрола все още могат да омекотят плановете на сондърите, каза Thummel от Tortoise Capital. Той цитира намаляването на капиталовия бюджет от Pioneer и други производители, както и решението на Министерството на енергетиката на САЩ от миналия месец да намали разчетите си за целогодишен добив. По-ниските цени на петрола означават, че индустрията през 2018 г. ще бъде по-малко защитена от договорите за хеджиране, каза Thummel.

"50 долара за барел са все още доста критично число и това число ще бъде още по-критично през следващата година", каза той.

Очаква се големите производители от шисти, включително Parsley Energy Inc., Apache Corp. и Concho да съобщят приходите си малко по-късно.

ТЕКСТЪТ НА СТАТИЯТА МОЖЕ
ДА ВИДИТЕ [ТУК](#).

TOTAL изпреварва Shell в Северно море, където апетитът за активи остава висок

*by Reuters/Dmitry Zhdannikov, Tuesday,
August 22, 2017, rigzone.com*

Total изпревари конкурента си Shell, и стана вторият по големина производител в Северно море с придобиването на активите на Maersk в Норвегия и Великобритания.

Лондон, Reuters – Френският петролен гигант TOTAL изпревари конкурента си Royal Dutch Shell и стана вторият по големина производител в Северно море с придобиването на активите на Maersk в Норвегия и Великобритания.

Споразумението за обща сума от \$7,45 млрд. бе приветствано от пазара, а анализатори заявиха, че това е помогнало на френската компания да балансира портфейла си чрез добавяне на активи в развитите страни, след като се ангажира с проекти в рисковите места като Иран и Русия.

Сделката увеличи дела на осем световни петролни компании в Северно море - Statoil, Total, Shell, Exxon Mobil, Conoco, ENI

Няколко големи петролни компании се опитват активно да продават полета в Северно море - един от най-зрелите световни петролни райони, където бъдещите развития ще бъдат усложнени от високите разходи за извеждане от експлоатация на старата инфраструктура.

Някои активи са закупени от фирми за частни капиталови инвестиции, които се разшириха значително в региона, компании като Chrysaor и Siccar придобиват полета от Shell, австрийската OMV и френската Engie.

Но въпреки сделките в Северно море, които през последните две години са около \$10 млрд., фирмите за частни капиталови инвестиции остават сравнително малки играчи, като общият им дял все още е под 10%.

Във вторник анализаторите от UBS повишиха Total на "купуване" от "неутрално" след сделката с Maersk, като казаха, че Total е купил активите при средна цена от 7,3 долара за барел петролни ресурси, което означава дългосрочна цена на Brent от 62 долара за барел.

"В контекста на глобалния пазар на активи, доминиран от неконвенционални и сделки с канадски петролни пясъци тази година, конвенционалната офшорна сделка на TOTAL се открие като аномалия", каза UBS.

Според анализаторите, възможностите за неорганичен растеж /темп на растеж на бизнеса, експанзията на продажбите и т.н. чрез увеличаване на производството и бизнеса чрез придобиване на нов бизнес чрез сливания, придобивания и поглъщания/ в Северно море започват да намаляват, тъй като фирмите за услуги в ЕС напълно са се отказали от сектора upstream, докато големите петролни компании до голяма степен също са продали своите непарични портфейли.

"Продажбата на друго портфолио, с фокус Северно море, което е било на пазара, в комбинация с ясният ангажимент на Total за басейна, подчертава, че конкуренцията за активите може да остане висока, въпреки понижените цени на петрола", каза UBS.

**ТЕКСТЪТ НА СТАТИЯТА МОЖЕ
ДА ПРОЧЕТЕТЕ [ТУК](#).**

SOCAR, "Газпром", "Роснефт" преговарят за газ

August 22, 2017, Ingworldnews.com

Ръководителят на "Газпром" Алексей Миллер обсъди с президента на Държавната петролна компания на Азербайджан (SOCAR)

Rovnag Abdullayev въпроси, свързани с доставките на природен газ за Азербайджан. "Газпром Експорт" подписа сделка с Азербайджанската Methanol Company (AzMeCo) да изнася до 2 милиарда кубически метра газ годишно за Азербайджан.

Абдулайев проведе и среща с главния изпълнителен директор на Роснефт Игор Сечин.

Според изявление на SOCAR, Абдулайев е обсъждал бъдещите проблеми на развитието на сътрудничеството с двете руски компании.

**ТЕКСТЪТ НА СТАТИЯТА МОЖЕ
ДА ВИДИТЕ [ТУК](#).**

Ще се възстановят ли разрушените американски шисти?

By Zainab Calcuttawala, 2017, oilprice

Действителните подобрения при шистови и нешистови сондираня, наред с по-ниските разходи за нефтени находища и достъпа до капацитет на тръбопровод, намалиха разходите за добив на изкопаеми горива след пазарния срив през 2014 г. Но нарастването на продукцията принуди

цените за барел петрол да потънат в по-дълбок мечи пазар, което доведе до допълнителни щети на корпоративните долни линии.

Тази тенденция се очертава ясно при Световния енергиен индекс на MSCI, който измерва напредъка на тримесечна база при големите и средните предприятия в 23 добиващи петрол страни. ExxonMobil, Chevron, Total, Royal Dutch Shell и British Petroleum са петте най-големи играчи, оказващи влияние върху индекса, но се включват и 85 други големи компании. От началото на април, заедно, те са загубили \$115 милиарда пазарна стойност, според World Oil, съобщава Bloomberg.

Моделът за загубите обаче, не е последователен въпреки всичко. Chevron и Exxon за първото тримесечие на 2017 г. отчетоха силни данни, опровергаващи експертните очаквания. Chevron отчете \$2.3 милиарда, в сравнение със загубата от \$725 милиона за същия период на 2016 г. Паричният му поток се удвои до \$3,9 милиарда. Печалбата на Exxon се удвои до \$4 млрд. през първото тримесечие на годината, спрямо същия период на миналата година.

"Най-големите компании много активно подобряват позиции", каза Iain Armstrong от Brewin Dolphin Ltd., която притежава акции в големи производители на енергия, според World Oil. "Но цената на петрола ще продължи да движи акциите."

С намаляването на добива на ОПЕК на 1,2 милиона барела на ден за следващите девет месеца, енергийните инвеститори нямат какво да очакват от гледна точка на промяната в пазарните принципи.

Нещата обаче, изглеждаха различни в края на 2016г. През месеците, последвали удължаване на съкращението на добива в ОПЕК през ноември, петролният сектор отбеляза най-добър растеж през първото тримесечие на 2017г. Скоро нова продукция, лесно получена във формациите Permian и Bakken в САЩ, заедно със силното възстановяване добива на петрол в Либия и Нигерия, погребяха съкращенията на ОПЕК, които бяха причина за скока на цената на барел.

Понижението след ценовата катастрофа доведе до загуба на повече от 350 000 работни места, като компаниите обслужващи нефтените полети (OFS) поеха най-големия удар, според данни на Houston's Graves and Co., публикувани миналата година. Оттогава насам големите енергийни пазари, особено Тексас, започнаха много бавно да връщат работниците на шистовите полета.

Както се увеличава броят на платформите в басейна на Permian, така се увеличава и търсенето, и разходите за обезпечаване на есенни услуги за нефтени находища. Големите петролни компании се отказаха от спирането на големи проекти и да ликвидират активи след ценовите сривове през 2014 г. и 2016 г., за да балансират сметките си и да дадат на добивниците най-

голяма възможност да договорят договори за услуги за останалите си проекти. Сега компаниите OFS се отмъщават и това се вижда.

S&P Global Platts прогнозира, че договорите на OFS до края на годината ще бъдат с 20% по-скъпи, отчасти защото най-добрите места за сондиране вече са направени от 900+ платформи, които вече са онлайн в шистовите места. Спадът в добива се отбеляза в деня, когато Baker Hughes отчете първото понижение на активните устройства /платформи в САЩ за 24 седмици. Разликата беше само една пратформа, но краят на покачването изпрати ясно послание: подготви се за задържане на добива - производственото плато.

Накратко, в цената на петрола няма никаква свобода на действие, за да се поддържа допълнителен капацитет, като същевременно се гарантира печалба и се избягва дълбоко гмуркане в цените за барел петрол. Американският шистов добив може да слезе само надолу оттук нататък.

**ТЕКСТЪТ НА АНАЛИЗА МОЖЕ
ДА ВИДИТЕ [ТУК](#).**

Ще се проведе търг за разширяване капацитета за складиране на природен газ в Tuz

2017, dailysabah

Ще се проведе търг за проект за разширяване капацитета на подземното хранилище за природен газ в Туз (Tuz Gölü), което се очаква да доставя 1 милиард кубически метра природен газ всяка година. Крайният срок за подаване на документите за предварителна оценка бе в началото на август.

Съобщението беше публикувано в Държавен вестник от турската национална петролна компания BOTAŞ Petroleum Pipeline Corporation.

Компаниите, които отговорят на критериите за предварителен подбор, ще бъдат избрани от BOTAŞ през септември. Финансирането, което ще бъде предоставено е в рамките на апликационната форма, с която BOTAŞ кандидатства пред Световната банка за увеличаване капацитета на подземното газово хранилище в Туз, и ще бъде финансирано съвместно от различни финансови институции. Финансирането обаче, ще се регулира от съответното законодателство на Световната банка. Подземното газохранилище на езерото Tuz,

разположено в южната част на централната част на Анадола, бе открито през февруари с тържествена церемония с участието на президента Реджеп Тайип Ердоган, министър-председателя Бинали Йълдريم и министъра на енергетиката и природните ресурси Берат Албайрак.

Подземното съоръжение за природен газ е най-новата инвестиция за втечен природен газ, която Турция счита за важен канал за сигурността на енергийните доставки. Инфраструктурата ще предостави на Турция 44 милиона кубически метра газ на дневна база. Цената на проекта е \$700 млн. Световната банка е финансирала \$325 млн. с подписано през 2006 г. споразумение и още \$400 млн. с друго споразумение, подписано през 2014 г.

**ТЕКСТЪТ НА СТАТИЯТА МОЖЕ
ДА ВИДИТЕ [ТУК](#).**

Шистовият петрол ще победи ОПЕК, докато американският петрол процъфтява на \$ 40

By ALIX STEEL, DAVID WESTIN AND GRANT SMITH, august, 2017, worldoil.com

Ню Йорк (Bloomberg) - Американският шистов нефт ще надделее над ОПЕК, тъй

като двата съперника се конкурират на световния пазар със свръхпредлагане, заяви шефът на Citigroup Inc.

Организацията на страните износителки на петрол и нейните съюзници може да загубят от приходите си, намалявайки добива, но те губят и от своите позиции", каза Ed Morse от Citigroup в телевизионно интервю за Bloomberg. От друга страна, американските шистови добивници са се приспособили да оцеляват при цени, по-ниски от \$ 40 долара, каза той.

"В крайна сметка пазарите ще спечелят и това важи и за шистовия петрол", каза Ed Morse. "Ако сме в свят с цени на петрола от 40 до 45 долара, ще имаме достатъчно, за да добавим към излишъка в света като цяло."

През тази година цените на петрола загубиха 12% в Лондон, като се търгуваха близо до \$ 50 / bbl, тъй като ограничаваният добив на ОПЕК, Русия и другите му партньори не изчерпва глобалния излишък. Американските шистови добивници засилват сондирането и са готови следващия месец да постигнат рекорден добив, запущвайки част от празнината, оставена от съкращенията на ОПЕК.

Стабилността на цените на суровия петрол на предната крива на около \$ 50 долара / барел показва, че американските производители на петрол са активни при използването на фючърсни договори, за да блокират - или "хеджират" - продукцията си за тази и следващата година, според Morse. Въпреки някои слабости в ръководството от страна на операторите, добивът в богатият

на петрол басейн Permian "през тази година ще нарастне с доста високи темпове, а вероятно и през следващата година," каза той.

ТЕКСТЪТ НА СТАТИЯТА МОЖЕ
ДА ВИДИТЕ [ТУК](#).

Уточнение

Unsolicited mail: Ако не желаете да получавате този бюлетин, моля да се отпишете от адресния списък като изпратите обратно съобщение на cbbssinfocenter@gmail.com

Правата по превода на всички статии принадлежат на издателите на настоящия информационен бюлетин.

Контакти за повече информация:

Алекс Алексиев

alexralex@aol.com

Васко Начев

vasko@infonetbg.com

Илиян Василев

idvassilev@innoenergy.biz

За мнения и препоръки може да посетите фейсбук-страницата на бюлетина: <https://www.facebook.com/EP-Oil-and-Gas-Newsletter-501490733299005/?ref=bookmarks>